

PROMOCIÓ D'ELEMENTS MENSTRUALS REUTILITZABLES EN SUBSTITUCIÓ DELS PRODUCTES D'UN SOL ÚS. EXEMPLE D'IMPLEMENTACIÓ

Campanya per l'ús de productes menstruals reutilitzables a Sant Cugat del Vallès (Vallès Occidental)

Descripció

Sant Cugat del Vallès és un municipi ubicat a la comarca del Vallès Occidental, amb una població de 95.725 habitants (IDESCAT, 2022). El passat 28 de maig de 2021, l'Ajuntament va iniciar una campanya d'informació amb l'objectiu de promocionar l'ús de la copa menstrual, a través de la realització de diferents xerrades i la distribució a les joves d'entre 16 i 20 anys de 500 copes menstruals, tot explicant els seus beneficis per la salut i higiene, així com els beneficis ambientals i econòmics que suposa l'ús d'aquest producte en substitució dels productes menstruals d'un sol ús.

Figura 1. Eslògan de la campanya informativa. Font: Ajuntament de Sant Cugat, 2021.

Mitjançant l'eslògan "Trio la copa: em cuidó a mi i al medi ambient", aquesta iniciativa busca trencar amb el tabú de la menstruació i proporcionar alternatives a les persones consumidores de productes menstruals.

En aquest sentit, l'Ajuntament va desplegar diferents accions per fer efectiva la comunicació d'aquesta campanya informativa:

1. Entrega de 500 copes menstruals

Entre les joves que utilitzen productes menstruals d'entre 16 i 20 anys residents a Sant Cugat del Vallès, es van distribuir un total de 500 copes menstruals, entregades des dels següents punts habilitats del municipi:

- CAP Can Mates (Carretera de Vallvidrera, 38)
- *OH!ficina Jove (Casa Torreblanca)* (Av. Pla del Vinyet 81-85)
- Espai Jove La Floresta (Carrer Pearson, 36)
- Espai Jove Les Planes (Plaça del Coll de la Creu d'en Blau, 7)

A més, des de la *OH!ficina Jove* i el CAP Can Mates es va oferir de forma gratuïta un assessorament per resoldre dubtes i qüestions relacionades amb l'ús de les copes i la salut menstrual.

Figura 2. Copes menstruals entregades a la campanya "Trio la copa: em cuido a mi i al medi ambient". Font: Ajuntament de Sant Cugat del Vallès, 2021.

2. Xerrades informatives

La campanya va incloure diferents xerrades gratuïtes informatives per a les persones interessades en utilitzar la copa menstrual, així com per resoldre dubtes i qüestions relacionades amb la menstruació i l'ús de productes reutilitzables. Aquestes xerrades, impartides per professionals del Centre Jove d'Atenció a les Sexualitats (CJAS), es van desenvolupar segons el calendari i localització següent:

- 5 de juny de 2021 a les 10h al Casal Torreblanca (OH!ficina Jove)
- 12 de juny de 2021 a les 18h al Casal Torreblanca (OH!ficina Jove)

Figura 3. Sessions informatives sobre l'ús de copa menstrual. Font: Ajuntament de Sant Cugat del Vallès, 2021.

3. Enviament d'informació a les llars

Les persones consumidores de productes menstruals amb edats compreses entre 16 i 20 anys censades a Sant Cugat del Vallès, van rebre als seus domicilis informació sobre la campanya en forma de fulletó informatiu desplegable, amb la finalitat de sensibilitzar al màxim de població possible.

BENEFICIS DE LA COPA MENSTRUAL

ES CÒMODA

- És molt pràctica
- La pots portar fins a 12 hores
- Es pot utilitzar per dormir

REDUEIX LA GENERACIÓ DE RESIDUS

- Una dona pot fer servir fins a 12.000 tampons o compreses al llarg de la vida
- Equivalent a 6 kg a l'any per persona
- Vida útil de la copa 10 anys

PROMOU LA SALUT SEXUAL FEMENINA

- És igual d'higienica
- Mantié el pH vaginal
- Sense agents blanquejants

GENERA UN ESTALVI ECONÒMIC

Cost dels productes menstruals durant 10 anys:

Tipus de producte	Cost total durant 10 anys
TRADICIONALS (tampons i compreses)	60€
REUTILITZABLES (copses)	30€

L'accés a productes d'higiene menstrual hauria de ser un dret sexual i reproductiu perquè les dones puguin decidir sobre el seu propi cos. Aquests haurien de formar part de la salut pública i garantir-se de manera gratuïta, deixant de ser un producte de luxe.

COM ACONSEGUIR LA COPA

SI TENS ENTRE 16 I 20 ANYS, AIXÍ T'INTERESSA

Trobar-te a una de les vernissages per canviar la copa menstrual, entendre millor el cicle menstrual, i fer-te'ngre aquest da.

*** DISSABTE 3 DE JUNY A LES 10 H AL CASAL TORREBLANCA**
*** DISSABTE 12 DE JUNY A LES 18 H AL CASAL TORREBLANCA**

Les vernissages les realitzaran professionals del Centre Jove d'Atenció a les Sexualitats (CJAS) al carreripàrroix a: oficina.jove@santcugat.cat

Si no pots venir a les vernissages, pots contactar amb el servei que t'ingui més a prop i fer-te'ngre
 * **BARÇA JOVE** - CAP del Turó de Can Març 93 561 810 810
 * **OFICINA JOVE** - 017 731 731 oficina.jove@santcugat.cat
 * **Espai Jove de La Plana** - 017 271 4955 espai.jove@plana@santcugat.cat
 * **Espai Jove de Les Planes** - 017 505 750 espai.jove@lesplanes@santcugat.cat

RESOL ELS TEUS DUBTES

T'ofertim de manera gratuïta i confidencial, o qualsevol d'aquests serveis:

BARÇA JOVE
CAP Turó de Can Març
Tots els dimecres de 16 a 19h
Sant Cugat

OFICINA JOVE
Casal Torreblanca
De dilluns a divendres de 10 a 14h,
de dilluns a dijous de 16 a 19h
Sant Cugat

Figura 4. Fulletó informatiu que van rebre les veïnes de Sant Cugat del Vallès al seu domicili. Font: Ajuntament de Sant Cugat, 2021.

4. Difusió a la ciutadania en general

Mitjançant adhesius col·locats a les portes dels banys dels equipaments municipals, el consistori va senyalitzar els lavabos habilitats amb una pica al seu interior, permetent la higiene de la copa menstrual de forma privada. Així mateix, mitjançant cartells informatius s'oferia informació general sobre la copa menstrual i els avantatges econòmics, ambientals i de salut que comporta la utilització d'aquests productes reutilitzables en comparació amb altres productes menstruals d'un sol ús.

Figura 5. Adhesiu situat als banys dels equipaments municipals habilitats amb pica. Font: Ajuntament de Sant Cugat, 2021.

Pel que fa als agents interns implicats en el desenvolupament d'aquesta campanya i el paper que ha desenvolupat cadascun dels serveis municipals implicats en la campanya van ser:

- El Servei de Neteja Viària, Planificació, Prevenció i gestió de residus va ser l'encarregat del manteniment i neteja de punts habilitats als equipaments municipals per a poder canviar-se i higienitzar la copa.
- La Secció d'Igualtat i Feminismes va ser l'encarregada de la gestió i planificació de les accions incloses en la campanya "trio la copa: em cuido a mi i al medi ambient".
- El Servei de Cultura i Joventut va ser l'encarregat per fer efectiva l'entrega de copes menstruals, així com l'execució de les xerrades informatives.

En el cas dels agents externs implicats es troben el Centre Jove d'Atenció a la Sexualitat (CJAS), l'OH!ficina Jove, el CAP Can Mates i els espais joves de La Floresta i Les Planes.

Resultats

La campanya informativa i per al foment d'ús de copes menstruals a joves d'entre 16 i 20 anys desenvolupada al municipi de Sant Cugat del Vallès ha permès:

- **A les persones que fan servir la copa menstrual**, disposar d'informació dels diferents avantatges econòmics, ambientals i de salut associats: millor comoditat durant els períodes menstruals, reducció de la generació de residus, millora de la salut sexual femenina degut a la seva composició hipoal·lèrgica i estalvi econòmic en comparació amb els productes menstruals d'un sol ús.
- **A l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès**, aportar una major consciència social en grups d'edat joves sobre el consum responsable de productes menstruals, fomentar l'ús de productes reutilitzables, així com la disminució en la generació de residus de productes menstruals d'un sol ús, fet que comporta una disminució en la despesa econòmica de la gestió d'aquest residu.

El cost associat al desenvolupament de la campanya ha sigut de 11.979,65 €, on s'inclouen les despeses associades a l'adquisició de les copes menstruals entregades, a l'edició de fulletons i materials de difusió, a l'organització de xerrades i a la col·locació d'adhesius en punts habilitats d'equipaments municipals on poder canviar i netejar la copa menstrual de forma privada.

Durant el desenvolupament de la campanya, s'ha detectat com a incidència principal la dificultat de comunicació amb la franja d'edat a la qual va dirigida la campanya (joves de 16 a 20 anys). Una part significativa dels fulletons informatius enviats als domicilis no han arribat al destinatari final (és a dir, les persones joves) i la difusió realitzada via xarxes socials només ha tingut incidència en les persones que tenien un interès particular en seguir un perfil institucional.

De cara al futur, es preveu la realització de xerrades a centres educatius i de salut, fent que les sessions informatives i de resolució de dubtes es trobin a disposició directa de les persones interessades i públic objectiu de la campanya. Aquest context, obre noves possibilitats d'instaurar una major freqüència de xerrades i sessions informatives, així com augmentar el rang d'edat, incloent a les persones menstruants d'entre 12 i 30 anys (en comparació amb el rang actual, de 16 a 20 anys).

Per últim, si bé la present campanya va finalitzar amb l'exhauriment de les copes menstruals, es preveu realitzar accions de difusió puntuals en dies assenyalats, com per exemple el 28 de maig, dia internacional d'Acció per la Salut de les Dones, en coordinació amb les iniciatives existents a nivell català que es deriven del Pla Integral d'Equitat Menstrual i Climateri 2023-2025, aprovat per la Generalitat de Catalunya el passat 7 de març de 2023.

Bibliografia d'interès

- Trio la Copa: em cuido a mi i al medi ambient. Ajuntament de Sant Cugat del Vallès. 2021. <https://www.santcugat.cat/activitat/xerrada-trio-la-copa-em-cuido-a-mi-i-al-medi-ambient3>
- Sant Cugat regalarà 500 copes menstruals a les joves per trencar amb el tabú de la regla. Cugat. 2021. https://www.cugat.cat/noticies/societat/154100/sant_cugat-regalara-500-copes-menstruals-a-les-joves-per-trencar-amb-el-tabu-de-la-regla

Més informació

Anna Colominas Monfort
Ajuntament de Sant Cugat del Vallès
annacolomionas@santcugat.cat

Oh!FICINA JOVE
oficinajove@santcugat.cat

Oh!FICINA JOVE

